Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 77. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го КВІТНЯ (APRIL) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 77. VOL. LXII.

ПОНАД БІЛЬЙОН НА БУДОВУ НОВИХ КОРАБЛІВ

ЗА ЦЮ СУМУ МАЮТЬ ЗБУДУВАТИ П'ЯТИЙ СУПЕРЛІТАКОНОСЕЦЬ, ТРИ НОВІ АТОМОВІ ПІДВОДНІ ЧОВНИ ТА ДЕСЯТКИ НОВИХ КОРАБЛІВ І ВІДНОВИТИ ДЕСЯТКИ КОРАБЛІВ СТАРШИХ ТИПІВ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів більшістю 372 до 3-ох голосів прийняла законопроєкт про видатки в сумі 1,317 мільйонів на будову нових бойових кораблів. Ці видатки призначені на фінансовий рік, що починається 1 липня цього року, і за них мають збудувати: один суперлітаконосець і три дальші атомові підводні човни. За цю суму мають також перебудувати численні кораблі, щоб із них можна було стріляти керованими стрільнами. Ця програма обіймає також і той пункт, щоб пристосувати теперішні літаконосці до того, щоб з них могли користати турбомоторові літаки. Перед прийняттям цих видатків на будову нових кораблів відбулася оживлена дискусія в Палаті Репрезентантів. Один конґресмен нарікав на те, що повідомлення про будову нових 34-ох кораблів і перебудову 28-ох дає інформації ворогові про стан американської фльоти. Конґресмен Джордж Г. Мегон заявляв, що непотрібні ці нові видатки, бо недавно Конґрес прийняв був закон про тоннаж американської фльоти. Демократи нарікали й на те, що республіканський уряд своїми повідомленнями про зменшення збройних сил ЗДА дає інформації ворогові про стан американської оборони та про стан нової американської зброї. Але демократичний конґресмен Карл Винсон заявив, що в цих відомостях немає жадної інформації, яка була б шкідлива для безпеки ЗДА. (Винсон є головою Конґресової Комісії Збройних Сил). Республіканці заявляли, що ті відомості про кораблі, які находяться в законопроєкті, вже були давніше опубліковані за згодою департаменту оборони. Хоч цей законопроєкт прийнято майже одноголосно, то багато конґресменів сумніваються, чи доцільно тепер будувати новий, п'ятий вже суперлітаконосець, який може впасти жертвою ворожого летунства. Але оборонці будови великих літаконосців відповідали на ці сумніви, що цей тип літаконосця має велику рухливість, і він може находитися в місці, невідомому для ворога. Крім того радарові та інші устаткування, які є на літаконосці, дозволять знищити ворога, поки він зможе заатакувати літаконосець. Згідно з прийнятим законопроєктом мають збудувати за суму 1,033,205,000 долярів — 24 нові бойові кораблі; за суму 65,466,000 долярів — 10 помічних кораблів. За 50,701,000 долярів мають збудувати відповідне число малих бойових кораблів. За 163,690,000 долярів мають перебудувати 21 бойовий корабель, а за 21,117,000 долярів будуть перебудовувати допоміжні кораблі. 17,308,000 долярів призначені на перебудову службових і малих кораблів. Конґрес вирішив також і те, як має називатись новий літаконосець. Його ім'я буде „Кітті Говк". Проти цього законопроєкту голосували такі три конґресмени: Ґлен Р. Дейвіс і Роберт Д. Гаррісон — республіканці і демократ Фред Маршалл.

Сенатська комісія пропонує емеритури для бувших президентів

Вашингтон. — Демократичний сенатор Джан О. Пестор вніс законопроєкт, згідно з яким бувші президенти ЗДА діставали б емеритури в висоті 22,500 долярів річно. Крім цього вони діставали б з державної скарбниці гроші на особистого секретаря, приміщення на бюро та мали б право на безплатне висилання поштових посилок. Цей сам законопроєкт передбачає емеритури для вдів по президентах і віце-президентах у висоті 10,000 долярів річно. Внескодавець мотивував потребу емеритури для бувших президентів так: Президент ЗДА не сміє турбуватися тим, з чого він житиме, коли залишить Білий Дім. Він також не повинен займати якогось не відповідного посту, який не відповідав би тому становищу, що його займав. Президент здобуває під час свого урядування великий досвід, яким він повинен служити своєму народові. Коли б цей законопроєкт став законом, то з нього скористали б два бувші президенти: Герберт Гувер і Геррі Труман.

Рутер обвинувачує адміністрацію Айзенгавера

Вашингтон. — Президент Конґресу Індустріяльних Організацій Волтер П. Рутер, виступаючи в Сенатській Підкомісії для справ праці і суспільної опіки, заатакував адміністрацію Айзенгавера за її становище в справі підвищення мінімальної заробітної платні. Рутер заявив, що уряд сприяє „економічній стаґнації", опонуючи проти підвищення мінімуму робітничої платні. Зокрема виступив Рутер проти пропозиції президента Айзенгавера збільшити це мінімум тільки до 90 центів. Рутер, як і провідники інших робітничих спілок, обстоює конечність підвищити мінімальну заробітну платню до 1.25 доляра.

В АМЕРИЦІ

● **Виконний голова Комітету** для відзначення 10-річчя заснування Об'єднаних Націй висловив надію, що президент Айзенгавер прибуде до Сан Франсіско на цю церемонію. Згідно з пляном, увечері 20 червня відбудеться офіційне прийняття, а святкові засідання відбуватимуться 21 червня 1955 р. Президент дістане запрошення в найближчих днях.

● **Товариство Американських Готелярів** гостро виступає проти заповідачів погоди в телевізії і радіо, які своїми жахливими вістками про погоду відстрашують туристів виїздити в кінці тижня на відпочинок. Власники готелів внаслідок таких вісток мають мільйонові втрати.

● **Комісія Правил** у Палаті Репрезентантів закінчила переслухання в справі надання права стейту Гаваям і Аляскі. Конґресмен Пілліон заявився проти надання права стейту Гаваям, з тої причини, що там, мовляв, всупереч заяві гавайської делеґатки, діє сильна комуністична партія, яка має підтримку в гавайського народу.

● **Бувший президент Геррі Труман** промовлятиме в Портленді, Ореґон, на прийнятті в честь Джефферсона-Джексона.

● **У Монтевідео в Уруґваї,** причіпний віз відірвався від авта і наїхав на автобус. Шість осіб згинуло, а 14 поранено.

● **Державний секретар Джан Фостер Доллес** виїхав із дружиною на чотириденний відпочинок до Дак Айленду над озером Онтеріо.

● **Злодії вломилися** до грецької церкви в Атланті (стейт Джорджія) і вкрали писальну машину. Але навряд чи вони матимуть із неї користь, бо ця писальна машина має грецькі літери.

● **Син професора Альберта Айнштайна** віддав мозок свого батька на дослідження д-рові Оттові Натанові, який має ствердити, чим відрізняється мозок цього великого науковця від мозку звичайних людей.

Генерал Коллінс звітує президентові про В'єтнам

Вашингтон. — До Вашингтону прибув літаком, викликаний із Південного Вєтнаму, генерал Дж. Л. Коллінс, який від листопада минулого року перебуває у столиці Південного В'єтнаму Сайґоні, як тамошній спеціяльний репрезентант З'єдинених Держав. Ген. Коллінс заявив після свого приїзду до американської столиці, що ситуація у Південному В'єтнамі є „поважна", але заперечив, наче б вона була аж критична. Річ іде про палкі внутрішні суперечки у Південному В'єтнамі, які погрожують вибухом кривавої громадянської війни, що відкрила б двері комуністам до заволодіння цілим Індо - Китаєм. У самому Сайґоні місто поділене на два військові табори — вірного урядові Нґо Дінг Дієма війська і збунтованих „приватних" військ релігійних сект. ЗДА підтримують названого прем'єра, зате Франція зразу поставилась до нього неохоче, відмовляючи йому здібности сконсолідувати край. Тепер, мовляв, і в американських колах зростає критицизм до того в'єтнамського діяча. Ціллю приїзду ген. Коллінса є власне поінформувати Конґрес, президента і державний департамент, як представляються справи у В'єтнамі і яку прийняти дальшу позицію, особливо у зв'язку з устійнюванням програми фінансової допомоги азійським країнам.

Гувер за тим, щоб ЗДА не виступали з ОН

Вашингтон. — Бувший президент Герберт Гувер зізнавав на Сенатській Комісії Закордонних Справ і заявився за тим, щоб ЗДА не виступали з Об'єднаних Націй, хоч вони не сповнили тих надій, „які на них покладали ЗДА". Гувер мав зізнавати тільки на підкомісії, але з пошани до бувшого президента явилася вся комісія, як це було недавно, коли зізнавав бувший президент Геррі Труман. Ті сенатори, які невдоволені з діяльности ОН, розчарувалися зізнанням Гувера, бо він змінив своє давніше становище і заявився за тим, щоб ЗДА залишилися в ОН. Давніше Гувер казав, що або Совєти зі своїми сателітами, або вільні держави повинні виступити з ОН, бо Совєти своїм частим „вето" убезвладнюють цю світову організацію. Тепер Гувер сказав, що ОН мають більше успіхів в порівнянні з давнішою організацією Ліґою Народів у Швайцарії. Гувер також висловив думку, що мало є надій на те, щоб можна було змінити чартер ОН, бо Совєти з своїми сателітами до цього не допустять. Гуверові зізнання погоджувалися з зізнаннями бувшого президента Трумана, який зізнавав в цій самій справі зміни статуту ОН 18 квітня на цій самій Комісії в Сенаті.

Українка буде свідком вибуху атомової бомби

Дітройт. — Біля тисячі людей збереться досвіта дня 26 квітня ц. р. на долині Яка, біля міста Лас Веґас в стейті Невада, щоб бути свідками ще одного експериментального вибуху атомової бомби. Будуть там представники: війська, конґресу, уряду; а в найбільшому числі будуть там представники Цивільної Оборони. Це є організація, завданням якої є піклуватися цивільним населенням під час ворожої атомової атаки. Поміж цими офіційними обсерваторами буде також українка, Маруся Е. Бек, яка представлятиме офіційно місто Дітройт. Панна Бек займає високий уряд в цьому мільйоновому місті, де є заступником предсідника Міської Ради, а в даних обставинах, а саме у відсутності предсідника та посадника, не тільки очолює Міську Раду, але, як діючий посадник, керує цілим містом. Завдяки своїй позиції її назначено федеральними чинниками офіційним обсерватором вибуху атомової бомби. Сам вибух відбудеться під спільним зарядом Атомової Комісії та Адміністрації Цивільної Оборони. Ціль цієї демонстрації — уможливити присутнім побачити на власні очі, яку страшну деструкцію може спричинити така бомба, та рівночасно викликати запал у присутніх до праці, щоб приготовити цивільне населення на всяку евентуальність.

Новоприбулий Олег Коропей здобув перше місце в „спеллінґу"

Провіденс, Ровд Айленд. — Щоденник „Ди Івнінґ Буллетін" з 29 березня повідомляє, що 11-річний учень 6-ої кляси в Потакеті, Р. А., Олег Коропей, здобув перше місце в „спеллінґу", який зорганізували католицькі школи цього стейту. Він є переможцем у групі "Grammer Schools" і за те дістав признання від стейтових церковних достойників та від губернатора стейту Робертса, який прислав молодому українцеві свої ґратуляції за те, що він, хоч недавноприбулий, так гарно опанував англійську ортографію. Олег Коропей — це син д-ра Осипа і д-рки Ольги Коропей, які разом з дітьми є Членами Українського Народного Союза. Ця родина прибула до ЗДА в 1949 році.

ДАЛЬШІ ЗАВОРУШЕННЯ СТРАЙКАРІВ У ЛЕЙК САКСЕС

Страйк електротехнічних робітників у фабриках Сперрі Джироскоп привів до дальших заворушень й авантюр. Не зважаючи на всі заклики управління їхньої робітничої спілки втримати лад і порядок під час страйку, страйкарі пошкодили дальших 135 авт, побили одного поліциста й одного урядовця фабрики й обкидували помідорами й камінням тих, хто хотів увійти на терен фабричних забудувань. Пікетували фабрику около 1.000 робітників і дальших 4000 зібрались юрбою навколо фабрики і приглядалися. Одинадцять учасників пікетування ув'язнено.

РАДИТЬ ДАЛІ МУЧИТИСЯ З СОВЄТАМИ В ОН

Колишній президент ЗДА, 80-літній Герберт Гувер заявляється в сенатській підкомісії закордонних справ щодо можливости ревізії чартеру ОН. На думку Гувера, ЗДА „повинні залишатися і мучитися далі із совєтами на терені ОН." Поруч Гувера — його секретарка панна Бернис Міллер.

Дочки Американської Революції проти ОН

Вашингтон. Дочки Американської Революції на своїх 64-их річних зборах гостро виступали проти того, щоб Об'єднані Нації вмішувалися у внутрішньо - американські справи. В своїй резолюції вони вимагають, щоб ОН „негайно припинили це вмішування". Одна делеґатка з Вашингтону пані Розвелл Тріпп пробувала боронити цю світову організацію та пропонувала, щоб організація Дочки Американської Революції вислали свого представника до ОН, який переконався б про те, що ОН не шкідливі для ЗДА. Але їй гостро відповіла інша делеґатка пані Ернест В. Говард, кажучи, що це негідне такої організації, як Дочки Американської Революції висилати свого обсерватора до ОН. „Забудьте про обсерватора, казала п. Говард, йдім проти них з киями, як це робили наші предки!" Слова цієї делеґатки 4,000 збори прийняли гарячими оплесками.

Хрущов говорить у Варшаві про „співіснування"

Варшава. — „Мирне співіснування між комуністичним і капіталістичним таборами є єдиною правильною і розумною стежкою, по якій повинні йти міжнародні взаємини" — заявив Нікіта Хрущов у Варшаві, куди він приїхав на святкування 10-річчя підписання польсько - совєтського пакту „співпраці". Ті самі роковини святковано у Москві на прийнятті в польській амбасаді, куди приїхав був польський сателітський „прем'єр" Циранкевіч. Водночас з отими миролюбними словами, Хрущов знову погрожував військовим бльоком СССР і його сателітів у відповідь на західньо - німецьке озброєння. „Уряди „демократичних" держав — казав він — не можуть поводитись інакше, коли знову підносить голову німецький мілітаризм". Західня преса звертає увагу, що Хрущов не говорив про можливості зєднання Німеччини за ціну її невтральности, по зразку совєтсько - австрійської угоди, — як про це безупинно пише совєтська преса, намагаючись відірвати Західню Німеччину від союзу з Заходом.

Провідник по українсько-американських установах, професіоналах і підприємствах

Ню Йорк. — У Видавництві „Карпатська Зоря" вийшов друком, зібраний і зредаґований д-ром Василем Верешом англомовний „Провідник по українських установах, професіоналах і підприємствах". Книжка формату 8-ки має 336 сторін і в ній подані: Історія української іміґрації в Америці (написав Василь Мудрий), низка оглядів духового і фізичного життя України: географія, економіка, релігія, українська мова, мистецтво й історія (в датах). Далі подані списки й адреси священиків української католицької і православної церков, покажчик українських установ ЗДА з короткою історією кожної, реєстрами управ й інколи списками членів, бібліографія українських часописів і журналів, що появлялися і появляються в ЗДА, опрацьована Володимиром Дорошенком, короткі життєписи і дані про українських професіоналів і діячів і вкінці адреси українських підприємств у ЗДА й адреси українських установ й організацій поза З'єдиненими Державами. Передмову до Провідника написав проф. Кларенс А. Маннінґ. Провідник (англійська назва: "Guide To Ukrainian-American Institutions, Professionals and Business") зредаґований і виданий д-ром Верешом — книжка дуже корисна і потрібна, є першою цього роду спробою в З'єдинених Державах Америки, тому й не міг вичерпати теми та оминути помилок.

ЦЕЙЛЬОН ТАВРУЄ СОВЄТСЬКИЙ КОЛОНІЯЛІЗМ

НОВИЙ ГОСТРИЙ АНТИКОМУНІСТИЧНИЙ ВИСТУП НА АЗІЙСЬКО-АФРИКАНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ У БАНДУНҐУ. — ЧУ ЕН-ЛАЙ НЕ ХОЧЕ ПОЛЕМІЗУВАТИ

Бандунґ. — Коли таврується західній кольоніялізм, то треба не менше гостро натаврувати колоніялізм совєтський у середній і східній Европі — заявив прем'єр Цейльону, Джан Кателявалі, на конференції 29-ти азійських і африканських народів у Бандунґу в Індонезії. У своїй промові він розглядав питання „співіснування" комуністичних і некомуністичних країн, опертого на „5-ох принципах", що їх підписала Індія і комуністичний Китай у свому пакті про неаґресію. Кателявалі вказав передусім на аґресивну політику СССР в Европі, де совєтськими колоніями стали самостійні до того часу держави, почавши від Балтійських держав на півночі аж до Болгарії і Альбанії на півдні. Далі, він піддав в сумнів вірність комуністів одному з тих „принципів", а саме щодо невміщування в чужі справи. Комуністичний рух в Азії й Африці має очевидну ціль — так підірвати й ослабити існуючі там режими, щоб могти самому захопити владу і потім перетворити ті країни в сателітів Совєтського Союзу або комуністичного Китаю. На самому Цейльоні, мовляв, комуністи зовсім не скривають своїх тенденцій. Коли б прийшло до війни Цейльону з СССР чи комуністичним Китаєм, то цейльонські комуністи — казав Кателявалі — будуть боротися проти власного цейльонського уряду і держави, слухаючи приказів закордонного комуністичного центру. Якщо комуністичний світ дійсно щиро хоче співіснування з некомуністичним, то комуністичні партії в вільних країнах повинні б розв'язатися, а їх члени включитись в мирну і конструктивну працю.

Той виступ Кателявалі викликав негайну контроверсію збоку Неру. Однак сам Чу Ен-лай, який слухав промови цейльонського прем'єра з похмурим обличчям, виступивши потім — запропонував не заторкувати „ідеологічних різниць". Він, мовляв, не хоче публічно відповідати прем'єрові Кателявалі, а відповів йому вже приватно, в чотири очі, і готов це повторити з кожним, хто має якісь сумніви, чи протилежні погляди. Цей останній виступ Чу Ен-лая, коментують часописи, йде по його засадничій лінії, щоб оминати загострення атмосфери в Бандунґу, де виявився більш ворожий до комуністів настрій, як цього Чу Ен-лай сподівався. Промова цейльонського прем'єра викликала тому сензацію, що Цейльон є одною із держав т. зв. Коломбо-пакту, що його заключили були недавні британські колонії чи пак домінії, які, ставши самостійними державами, залишаються надалі членами Комонвелту, плюс 5-та, колишня голляндська Індонезія, та які заініціювали і скликали оцю конференцію в Бандунґу (Індія, Цейльон, Індонезія, Пакістан і Бурма). Виступ Котелявалі скріпив — пишуть кореспонденти з Бандунґу — враження, що азійсько-африканські держави не хочуть лідерства індійського Неру, головного адвоката „співіснування" з комуністичними державами. — Котелявалі признав, що він є прихильником ідеї, щоб 5 держав Коломбо-пакту та Пакістан і Сіям, разом із комуністичним Китаєм обміркували окремо, на закритому засіданні в Бандунґу, можливості мирної розв'язки проблеми Формози.

Не буде капітуляції у справі Квімой

Вашингтон. — У політичних колах у Вашингтоні існують різнородні думки на тему місії адмірала Радфорда і заступника державного секретаря Робертсона, що їх несподівано президент Айзенгавер вислав на Формозу до Чіянґ Кай-шека. „Це був би для мене величезний удар, коли б місія (названих мужів) була вступом до нової капітуляції" — заявив республіканський сенатор Александер Смит з Ню Джерзі, натякаючи на можливість, що шеф об'єднаних американських штабів і фактичний керівник східньо - азійської політики в державному департаменті виїхали з доручення президента Айзенгавера, щоб переконати націонал - китайський уряд у потребі евакуювати й залишити комуністам прибережні острови Квімой і Матсу. „Я не думаю, щоб так було" — заявив коротко сенатор Волтер Джордж, демократичний голова комісії для закордонних зв'язків. Зате інший демократичний сенатор, Герберт Ліман з Ню Йорку, стоїть при своїй давній думці, що названі острови треба залишити комуністам, бо вони, мовляв, замало істотні для справи оборони Формози і вільного світу, щоб через них позбуватися співпраці з іншими союзниками та розпочинати війну.

В СВІТІ

● **У Бандунґу,** на засіданні політичної комісії конференції 29 азійських і африканських країн, представник антикомуністичного Південного В'єтнаму відмовився сидіти поруч із представником комуністичного Північного В'єтнаму. Делеґатам призначали місця за абетковим порядком. Конфлікт поладнав делеґат Туреччини, який сів поміж ними.

● **Чу Ен-лай,** прем'єр комуністичного Китаю, обідав разом із завзятими противниками комуністів, репрезентантом Філіпін генералом Ромульо, князем Ван Вайтаяконом з Сіяму, князем Файзалем з Савді Арабії і д-ром Абдогом з Ірану. Всі вони були гістьми індійського прем'єра Неру в Бандунґу, який старається звести свого комуно-китайського приятеля з предсавниками протикомуністичних країн для осягнення компромісу в справі Формози. Але розмова за обідом велася переважно про харчі й обичаї у різних країнах, і не заторкувала політичних справ.

● **У Фонтенеблью,** у Франції, міська рада рішила поставити пам'ятник генералові Дж. С. Паттонові, командантові 3-ої американської армії, яка перемаршувала через місто в другій світовій війні, звільняючи Францію від німецької окупації. Ген. Паттон, як відомо, згинув в автомобільній катастрофі. Пам'ятник йому поставлять на площі ім. Паттона, яка раніше звалася площею Ґамбетти.

● **Князя Гуґо фон Турн унд Таксіс** засудили в Мюнхені на 4 місяці в'язниці за недбальство, наслідком якого згинула в автомобільній катастрофі його дружина. Авто, яким він керував, вдарилось об дерево.

● **У Гонґ Конґу** переведено докладне слідство в справі катастрофи індійського пасажирського літака, що віз із Пейпінґу комуністичних журналістів і технічний персонал комуно-китайської делеґації на з'їзд у Бандунґу. Виключено можливість саботажу на летовищі в Гонґ Конґу, зате виринуло підозріння, що катастрофу спричинила годинникова бомба або запальний матеріял в баґажі, що його везли комуністи. Цього баґажу не перевірювано, бо він користувався „дипломатичною недоторканістю".

● **Баварський уряд** приготовляється до розбудови летунської сіті, як тільки офіційно буде проголошена суверенність Німеччини. Плянується вишкіл 35,000 осіб технічного і допоміжного цивільного летунського персоналу.

● **Два молоді чехи,** які втекли були до Західньої Німеччини у вкраденому спортовому літаку, дістали політичний азиль і право в'їзду до ЗДА. Один з них має 19, другий 20 років.

● **Королеві Єлисаветі II** 21-го квітня ц. р. сповнилося 29 років. Цей день відсвятковано в найвужчому гурті королівської родини. Очевидно, з усіх сторін наспіють бажання.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.-J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОШТИ МИРУ І БЕЗПЕКИ

Президент Айзенгавер звернувся до Конґресу з рекомендацією призначити три з половиною більйони долярів на видатки Програми Взаємної Безпеки, яка включає всебічну оборонну, господарську, технічну і культурну допомогу закордонним країнам. Три з половиною більйони долярів — це велика сума, але цілі, на які її призначено, більше ніж виправдують її. Президент з'ясував ті цілі в своєму посланні до Конґресу. Кінцева мета цієї американської допомоги закордонові — це мир, а засоби для осягнення цієї мети — взаємна допомога і взаємні зусилля для всебічного розвитку, для піднесення життєвого рівня всіх народів, для збільшення та відповідного використання всіх творчих сил і ресурсів і — в не останній мірі — скріплення та розбудова оборонних сил вільного світу проти постійної загрози комуністичної агресії. У змаганні до цієї мети світ потребує американської допомоги, а Америка потребує співпраці всіх інших вільних країн та волелюбних народів — заявив президент Айзенгавер у своєму посланні — і цим мотивує свої бюджетові пропозиції на цілі Програми Взаємної Оборони.

Багатомовні є пропозиції розподілу цієї допомоги. Президент з великим признанням підкреслює, що вільні европейські країни вже зуміли, при американській допомозі, і, головно, використанням власних сил, відповідно розбудувати своє господарство, свою продукцію і свої оборонні сили. Цей процес успішно продовжується і, при дальшій американській допомозі, дасть бажані результати. Але найбільше потрібна американська допомога для дуже загрожених азійських країн, і для них була б призначена більша частина вимаганих урядом фондів. Відповідну допомогу передбачається також для південно-американських сусідів.

Окремо згадав президент Айзенгавер про деякі акції, в яких бере зорганізовану участь і наша американсько-українська спільнота. Це „виїмкова, найменш коштовна і найбільш ефектовна участь в гуманітарній акції, яку ведуть 47 добровільних допомогових організацій, що репрезентують багато мільйонів наших громадян" — сказано в посланні Президента. Ми, американські українці, маємо всі причини пишатися, що в цій, так високо оцінюваній Президентом, акції репрезентована й наша американсько-українська спільнота своїм Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом, з честю та славою для українського імени. Відомо, що недавно Президент Айзенгавер, приготовляючи своє послання, прийняв на окремій авдієнції представників цих добровільних організацій, між ними й представника ЗУАДК.

Звичайно, кожний з нас, читаючи послання Президента, насамперед шукає, чи не має в тих позиціях згадки про вітальну для Америки і вільного світу допомогу не тільки вільним країнам, але й поневоленим націям у їх визвольних змаганнях. Окремої згадки про це немає, як невідомо також чи і як використано тих 100 мільйонів долярів, що були призначені спеціяльно на ті цілі в одному з попередніх бюджетів Програми Взаємної Оборони. Промовчання цієї позиції можна легко зрозуміти в складних обставинах міжнародної політики. Проте, у вияснениях Президента є деякі промовисті твердження і в цьому відношенні. Президент м. ін. твердить: „Ми не можемо бути певні нашої волі, якщо не допоможемо в усіх інших частинах світу створити такі обставини, в яких могла б процвітати воля . . . Ми не можемо сподіватись тривкого миру доти, аж поки духові аспірації людства до волі і росту не стануть за перші і головні . . ."

Крім того, президент Айзенгавер рекомендує продовження теперішніх повновластей Акту Взаємної Безпеки, щоб „зустрічати непередбачені події та перекидати ухвалені фонди з одного простору на другий і з одного призначення на інше," яке може виникнути. Президент покликується на минулий досвід, який доказав, що такі повновласті „дуже побажані для зустрічі нових обставин, відвернення нових загроз чи використання нового корисного розвитку". Нашим спеціяльним завданням є вживати всіх можливих заходів в тому напрямі, щоб доказати наше найглибше переконання, що одною з найбільших загроз для вільного світу є поневолення таких волелюбних народів, як український, і що найкориснішим розвитком для вільного світу було б відповідне скріплення визвольних рухів українського та інших поневолених народів.

Простудіювавши уважно рекомендації уряду та їх мотиви, навряд чи який свідомий американський громадянин тих рекомендацій не піддержить. Тому і Конґрес буде виразником волі народу, якщо ці рекомендації прийме.

НАВІЩО ТАКІ АКАДЕМІЇ?

У місяці березні совєтська преса з великою помпою відзначила 60-річчя з дня народження визначного українського поета Максима Рильського, що проживає постійно в Києві.

Дня 13-го квітня в „Українському Голосі", що виходить у Канаді ,вміщено нотатку про відзначення 60-річчя Максима Рильського академією в Торонті ,в літературно-мистецькому клюбі. Як читаємо в цій нотатці, головуючий на академії п. П. Волиняк, що відрекомендував себе як учень Максима Рильського, виголосив вступне слово, після чого п. Б. Олександрів відчитав реферат, в якому поділився з присутніми спогадами про поета. Останньою точкою академії були деклямації деяких творів ювілята.

Максим Рильський, Павло Тичина і Микола Бажан — безсумнівно високої міри майстри слова. Навряд чи буде хто заперечувати, що збірки поезій „Соняшні клярнети", „Будівлі" чи „Під осінніми зорями" не належить до залізного фонду української літератури. Ми часто й радо цитуємо вірші з цих збірок і любимо їх деклямувати.

Одначе ,ми добре знаємо, що Микола Рильський ,крім своїх направду гарних віршів, придумав також „Із-за гір та з-за високих", — пісню про Сталіна, за що був нагороджений високим совєтським орденом. Павло Тичина став рекордсменом у прославлюванні компартії („Партія веде"). А Микола Бажан, „червоний міністер", у 1946 році, виступаючи через радіо, вимагав одним махом завернути до Совєтського Союзу на загладу всю українську еміґрацію з Европи. Всі вони вже давно перестали бути поетами в тому значенні, як розуміють це слово у вільному світі. Вони вже давно змушені бути лише механічними додатками до совєтської пропаґандивної машини, а їхні визначні таланти комуністичні насильники людських душ використовують для затруювання українського народу його ж рідним словом. Їхню працю належно оцінює комуністична партія, призначаючи їх на високі пости, зокрема нагородивши Рильського званням академіка, а Павла Тичину настановивши на „найвищий" пост в УССР — голови Верховного Совєту.

Звичайно, Максимові Рильському, якому ще в 30-их роках в київській тюрмі НКВД зламано моральний хребет, можна і треба співчувати. Його можна і слід жаліти, як жертву московських окупантів. Всю його творчість — до „обробки" його в підвалах НКВД — ми шануємо і високо цінимо. Але від цього ще далека дистанція до того, щоб відзначати його 60-річчя окремими академіями. Рильський — поет 20-х років ,який мріяв „життя своє непроданим донести", і Рильський нинішній — зовсім відмінні постаті. Нинішній Рильський „від аполітизму і тенденцій чистого мистецтва, що були властиві його дожовтневій, а почасти й післяжовтневій творчості, прийшов до соціялістичного реалізму в поезії, до активної участи в боротьбі за комунізм" („Вітчизна", Київ, ч. 3, 1955). Нинішній Рильський спеціялізується (збірки „Весняні води" та ін.) на малюванні картин „бузувірської діяльности націоналістичних громил-бандерівців і американських паліїв війни" (там же). І цій тематиці присвятив він уже не один рік своєї „творчої праці".

Яку ціль ставимо перед собою, впоряджуючи академії — на честь Крут, в пам'ять Симона Петлюри і Євгена Коновальця, чи з нагоди роковин Соборности? Сама „академічність" цих імпрез говорить про те, що відзначається подію урочисту, загальнонаціональну, апробовану громадянством і історією. Але кому на користь, славу і честь академія, уряджена з нагоди 60-річчя з дня народження Максима Рильського? Українському громадянству ,об'єднаному в літературно - мистецькому клюбі? Чи самому орденоносному поетові? Адже немає сумніву, що ініціяторам і впорядчикам цієї академії добре відомо, що в лавровий вінець Рильському зайвого листка ця академія не заплете. В кращому разі принесе йому неприємності збоку відповідних органів совєтської політичної поліції, для якої вшанування совєтського поета „буржуазно - націоналістичною" еміґрацією рівнозначне з компромітацією його як совєтського поета і громадянина.

До речі буде тут пригадати й про „відкриті листи" до Максима Рильського та інших українських підсовєтських мистецьких і культурних діячів ,що їх вони дістають від своїх учнів і друзів через радіовисильні вільного світу з нагоди своїх ювілеїв. Чи підуть також ці „дружні послання" ювілятам на користь — дуже сумнівно.

Скільки разів порушувано вже в нашій пресі це питання від часу, коли так полюбили деякі наші часописи прославляти й цитувати на кожному кроці і при кожній нагоді „націоналістичні твори" цькованого совєтською критикою поета і письменника Юрія Яновського! Щоправда, своїм дратуванням МГБ ці часописи Юрія Яновського не викінчили, але напевно спричинили — самі того не бажавши — загостренню нападок на нього совєтських критиків. Талановитий автор „Чотирьох шабель" помер своєю смертю — і прийшов час на об'єктивну оцінку його творчости. Аж тепер маємо повне право, не наражаючи його на небезпеку, вилущити з його писань „„націоналістичне ядро" і одвіювати лушпиння примусово накиненої йому совєтської пропаґанди.

Але Максим Рильський ще живий. Нинішньою своєю „творчістю" він у кожному рядку підкреслює свій „совєтський патріотизм", відданість партії та урядові і свою льояльність „совєтського громадянина'. То навіщо ж „викривати" його як „ворога народу" і „буржуазного націоналіста"? Навіщо „вшановувати" через радіовисильні? Не пасує робити це тим, хто не знає, з якою небезпекою це для нього сполучене, а тим більше не випадає це робити його „учням".

У зв'язку з відзначенням ювілею Максима Рильського „там" і „тут", хочемо пригадати, що останнім часом у деяких українських журналах забагато стали вміщувати передруків оповідань підсовєтських українських письменників, часто навіть без відповідних редакційних коментарів. Жадної користи читачеві ці передруковані оповідання принести не можуть. Українська література на Україні давно вже перестала бути тим засобом, з поміччю якого пізнається дійсність. Вона є лише кривим дзеркалом, в якому відбивається життя нашої поневоленої батьківщини, і знаряддям брехливої совєтської пропаґанди, дармащо твориться українськими руками.

Я. Петрів

НАПРУЖЕННЯ МІЖ ІЗРАЇЛЕМ ТА АРАБАМИ

Поразка у війні з Ізраїлем відкрила арабам їх внутрішню та мілітарну слабість і викликала — як це видно хоча б на прикладі Єгипту — деякі адміністративні та військові реформи. Серед арабів говориться про „другу рунду", тобто про відновлення воєнних дій проти Ізраїлю. Для війни треба не тільки людського матеріялу (що в арабів далеко не першоякісний), а ще й зброї та боєприпасів, які приходять в арабські країни головно від західніх великодержав. Ці держави вирішують теж і про вжиток доставленої зброї.

Американець Гал Лерман у своїй книзі „Ізраїль — початки й завтрішнє" твердить, що Захід стримує арабів від необдуманої дії не так з любови до Ізраїлю, як через те, що західні державні мужі бояться, що арабські держави можуть і другу війну програти, а внаслідок цього могло б прийти до народного зриву й зміни політичних режимів цих країн. Хоч сьогоднішні арабські правління мають багато лихих сторінок — все таки всі ці уряди протисовєтські. Зміни цих режимів при наявності риску, що на їх місце можуть прийти „народні демократії" — нові совєтські сателіти — західні великодержави не хочуть.

Проникнути в простір, заселений арабами ,старається Совєтський Союз усіма способами, використовуючи в тому напрямі й релігію: це ж після 20-річної перерви відбулись в 1944 р., а далі й у 1946 р. прощі (гадж) совєтських мохаммедан у Мекку! Які це „побожні мохаммедани" ходили на совєтські державні кошти в святі місця ісляму, легко здогадатись. Не інші цілі мала проща московського патріярха Серґея в Єрусалим у 1945 р. Відвідав він тоді Дамаск, Александрію та інші арабські християнські центри власним літаком (!), але ні він, ні провідник совєтських гаджі муфті Абдуррахман Расулев великих успіхів серед християн і мохаммедан арабських країн не мали. Зате, як манна з неба, впали в совєтську кишеню церкви й інші релігійні будинки в Ізраїлю, що колись належали царській Росії. Ізраїльський уряд „з вдячности" за дипломатичне визнання його совєтським урядом, чи може сподіваючись купити в Совєтів прихильність до жидів по той бік залізної заслони, передав у 1949 р. ці будинки у відання Совєтського Союзу. Тепер ці церкви та монастирі заповнені вщерть „монахами" з МГБ, там же друкується „релігійна" література для розподілу по всьому Середньому Сході.

Можливі сподівання Ізраїлю купити собі совєтську прихильність не сповнились. Навпаки, в лютому 1953 р. Совєтський Союз розірвав дипломатичні стосунки з Ізраїлем. Але за кілька місяців Кремль конфлікт поладнав: Ізраїль, куди за словами бувшого англійського міністра війни Гор-Беліша пересунувся у наш крилатий вік з Суезу географічний і стратегічний центр Середнього Сходу, надто важливий кусок землі, щоб не заслуговувати на постійну присутність совєтських екстериторіяльних аґентів.

Хоча в совєтсько - православних монастирях Ізраїлю Кремль знайшов гарний пляцдарм для підривної роботи на Середньому Сході, Ізраїль не становить головної цілі московської пропаґанди. Про це свідчать недавні наради Ради Безпеки ОН над справою єгипетсько - ізраїльського інциденту біля Гази: совєтський представник Аркадій Соболєв, маючи до вибору своїм голосом спричинити прихильний відгомін або в Ізраїлі, або в арабських країнах ,поставив карту на арабів. Подібне „праарабське" становище зайняли тепер і комуністичні представники на азійсько - африканській конференції в Бандунґу. Розширити хоча б на дрібку совєтські впливи в арабському, а тим самим у мохаммеданському світі — це поширити ці впливи в невральгічні точки світової стратегії: на території, заселеній мохаммеданами, знаходиться більшість світових запасів нафти (поза Америкою), там же важливі стратегічно морські протоки — Гібральтар, Дарданелли, Суез, Малякка.

Згадані розважання Гал Лермана про можливість перевороту в арабських країнах у висліді ще одної мілітарної поразки повторились в думках арабських володарів і змусили їх призадуматись над поліпшенням соціяльного ладу. До проблеми підвищення життєвого рівня арабського селянина-феляга, хоча б деякого звуження різниці між його долею та долею землевласників - ефенді в підміських палацах, далі бодай частинного зліквідування загальної неграмотности населення, долучається справа 800,000 утікачів, що вже сім років нидіють по примітивних таборах. Якби не допомога ОН, що її одержують арабські втікачі за посередництвом УНРВАПРНЕ (це язиколомне скорочення означає „Дійову та Допомогову Аґенцію Об'єднаних Націй для Палестинських Утікачів на Близькому Сході"), ці нещасливці давно вигинули б з голоду та пошестей таки на очах байдужих арабських „братів". Правда, деякі арабські країни перенаселені і не можуть абсорбувати ще й уті-

(Закінчення на ст. 3-ій)

ВАСИЛАКІ ВЖЕ „ПОДВИЗАЄТЬСЯ"

Дня 16 квітня ц. р. московський ТАСС подав з Берліну широке повідомлення про „пресову конференцію" скликаного совєтським МВД „Камітєта за возвращеніє на родіну", очолюваного генерал-майором Н. Ф. Міхайловим. На конференції, як і треба було сподіватися, виступав останній перебіжчик Володимир Василакі з довжезною заявою, в якій з'ясовував причини свого переходу в совєтську зону Німеччини. Причин тих у Василакі було дві: „розчарування" роботою і цілями Американського Комітету визволення від большевизму і . . . ситуація в українському еміґраційному таборі, до якого, як відомо усім, Василакі ніякого відношення не мав.

Багато уваги присвятив Василакі Американському Комітетові. За його словами, чи вірніше за подиктованими йому інструкціями, це — організація, створена державним секретаріятом ЗДА, удержувана (і то на 99%!) з фондів цього секретаріяту і ведена його ж офіційними співробітниками, до яких зараховує Василакі без розбору і Кірка, і Стівенса, і Сарджента, і Куніголма, і Дон-Левіна, і Александра, і Пейджа. Головною ціллю Американського Комітету, за словами Василакі, є вербування еміґрантів для „політичних і шпигунських авантюр проти Совєтського Союзу в країнах народних демократій". Між іншим Василакі твердить, що мітичну і зовсім невідому поза колом його ближчих співробітників організацію — „Лігу Антибольшевицьких Організацій Народів Совєтського Союзу" — створив він, Василакі, на доручення представника Американського Комітету Пейджа, і що він же був обраний головою цієї ЛАОНСС з відома Американського Комітету. Хвалився теж, що мав він безпосередні зустрічі з головою Американського Комітету Сарджентом, який , буцімто заявив йому (Василакі), що під „практичною роботою" еміґрантських організацій п. Сарджент розуміє „шпигунство, диверсію, терор і також політичну диверсію проти Совєтського Союзу і країн народної демократії". Для підтвердження таких нісенітниць Василакі привів ще такий безглуздий доказ, як те, що голова „Інституту для дослідження історії і культури СССР", професор Оливер Фредириксен, особисто пов'язував його із співробітником американської розвідки якимось Михайлом Кістем. Присвятив трохи уваги Василакі й самому згаданому Інститутові, твердячи, що це — теж філія . . . американської розвідки, ведена офіцерами цієї ж розвідки, до якої він зараховує Баллеса й Александра, Оливера Фредериксена і Леона Барата. Керівником цього Інституту назвав Василакі проф. Бориса Яковлева, що його він „здеконспірував", як Норейкіса, Верейкіса, Троїцького, а за справжнім прізвищем як Ніколая Александровича Нормана.

Згадав „незлим словом" Василакі і Миколу Ковальського та Зенона Пеленського з „Радіо Визволення", мовляв, вони — „які взагалі не знають України" — фабрикують тільки „фальшивки і чорну клевету на творчу працю демократичних народів".

Другою причиною його переходу мала б бути . . . ситуація серед української еміґрації. Ревеляції Василакі про українські політичні угрупування і партії блідуваті й суперечні: так і видно, що він не мав з ними нічого спільного. Серед українських партій згадує Василакі Українську Соціялістичну Партію з трьома членами — Довгалем, Дібертом і Поповичом, Український Національно - Державний Союз з лідером Миколою Левицьким (!), який „в кращі роки свого існування нараховував 10 осіб", Українську Революційно - Демократичну Партію — УРДП, яка „складається з Івана Майстренка і його сина з жінкою", Селянську Партію, яка складається з одного тільки Архипенка, і бандерівців, які „ловлять на вулиці еміґрантів - українців і вербують їх у свою організацію", і які востаннє через Ярослава Стецька „добивалися додаткових субсидій від генерала Франко". Свого експозе Василакі чи його „повелителі", здається, не мали часу добре переглянути, бо трохи нижче згадується вже не „односімейна', але „чисельна" УРДП, а й навіть в „одночленній" Селянській Партії згадує ще Василакі й Володимира Доленка, керівника цієї партії. Схарактеризувавши якнайчорнішими словами діяльність „партійних вождів", Василакі почав проливати сльози і бідкатися над долею „низових еміґрантів", які „стогнуть від нужди і безправства", не можуть знайти праці, починають жебрати і красти й у висліді хапаються „злочинної роботи" — служби в американській розвідці. „Побачивши і зрозумівши їх страждання" і „не маючи бажання примиритися з такою ситуацією", Василакі вирішив порвати з . . . еміґрацією і „вернутися на родіну". Прибувши до Берліну, негайно зв'язався з „Комітетом поворота на родіну", що його створення „рядові еміґранти" прийняли „з задоволенням" (хоч від проголошення про створення цього комітету до втечі Василакі не минуло й тижня!). Своєю ціллю ставить Василакі тепер „допомогти землякам перемогти страх і знайти просту дорогу до світлого життя серед свого народу".

Так закінчилася „пресова конференція" з виступом Василакі. Після заяв Крутія, Трушновича та інших нічого нового він не сказав. Ніяких насправді ревеляцій ні про Американський Комітет, ні про українську еміґрацію не довідалися ні німецькі кореспонденти, ні читачі совєтських газет, які повнотою передрукували повідомлення ТАСС-у.

Але куди важливіше ствердити те, чого чи про що Василакі не говорив, бо воно свідчить дуже багато про закулиси і справжніх аранжерів усяких федералістичних акцій.

Отож треба ствердити: не згадав ні словом Василакі про „генерала" Демида Гулая, найближчим співробітником якого він був на протязі п'яти років. Не згадав нічого про діяльність „Українського Визвольного Руху" і про свою діяльність в цьому русі та в „Координаційному Центрі Антибольшевицької боротьби", ославленому КЦАБ-і, до якого належав і Гулай із своїм „рухом", і Богатирчук із своїми нюйоркськими федералістами. Не згадав ні словом Василакі і про свою власну еміґраційну партію „Український Демократичний Союз", зорганізовану, як виходить, на доручення МГБ, репрезентантом якої він був у „Визвольному Русі". Не торкнувся ні словечком російських ентеесівських „діячів', з доручення яких він організував і свій „Демократичний Союз", і потому „Український Визвольний Рух" і за благословенням та протекцією яких Гулаї й Василакі добилися членства і пособій у КЦАБ-і. Не виявив Василакі теж і того, з чийого доручення та за чиї гроші видавав „Нову Україну", орган „Визвольного Українського Руху".

Не згадав, бо це було б невигідно його інспіраторам і теперішнім повелителям з „міністерства внутрених дел" і начальникам Мюллерів - Хоружних та інших аґентів, виявлених востаннє серед російської еміґрації.

Михайло Островерха

НА КРУТОМУ ЗВОРОТІ

З пожовклих сторінок

1939—1940

10

Дехто з-поміж нас видіставався леґально на волю, але на кожного визволеного давали нам нового арештованого. Ще перед остаточним упадком Польщі вийшли на волю: дир. Бехметюк, богослов Остап'як, д-р Тимків, д-р Степан Ленкавський, о. Микола Куницький, інж. Гриць, Голинський, о. дек. Б. П. Соловій, дир. Іван Кабарівський. Подаю ці — безперечно лише ті, що запам'ятав — прізвища в такій черзі, як кожен виходив із тюрми. Взагалі, випускали одних, а приводили нових до тюрми, аж до 15 вересня.

Тому, що „поважніших" тюремників, з якими ми всі були зжилися, випускали, в тюрмі ставало щораз сумніше. А приходили передвечірні сутінки, то так натискали душу, що нічого не хотілось, тільки тривоги налету і якнайближче фронту. В сутінках ночі у грудях кожного з нас муляв неспокій і нестерпність. Кожен мовчав і проживав у своєму продуманому світі. Кожен шорох, стук, кроки в темному за вікном просторі Станиславова, на вулицях, кожен стукіт коліс поїзду кидав усіх до наслухування; аж дихати переставали ми, так наслухували. В місті висіла чорна, понура тиша. Іноколи, в темряві, проїжджало авто з голосником і проголошувало „нечувані, світлі перемоги" польської армії. А вдень на проході ми дістаємо такі „наші" вісті: польський уряд у Люблині, вже в Рівнім, у Луцьку, в Крем'янці — все те йшло справді блискавкою! Врешті, на проході, з вікон, чуємо вість: „Вчора, в Станиславові ночували панове — уряд Польщі, а тому від усіх нас, хто мав по два коци, забрали по одному, щоб мали чим накритись оті нетяги! Ці панове ночували в будинку суду!" Знали ми й те, що в урядах суду в Станиславові вдень і вночі палять документи. А тому й ми були все обережніші: кожен рух на вулиці, на коридорі прокидав нас у ті ночі й ми наслухували: наша оборона була готова. Наша оборона обдумала й негайну втечу, тобто — спосіб її, якби так ляхи втекли й нас лишили зачинених.

Дні ж були ясні, соняшні: сонце в синяві ще ніколи так не гарлало, а синява ще ніколи так сонцем не милувалась. А простори легко запалювались осінню — тонули, глибшали. В тиші ж ночі зорі аж бриніли своїм радісним тремтінням і прокидали в серці одчайний біль.

В п'ятницю, 15 вересня, коли захід сонця палав ще темним бронзом, над Хриплином показався один, а там і два, і три, і п'ять, до семи літаків: нишком, без шуму спускались і сідали в полі за стацією Хриплин. Осідали на припадковий терен. Ми з запертим віддихом слідкували за ними в позахідніх сутінках просторів.

— Корниле! Пригадуєш собі — коли, отаким маневром і в таку пору, осідають літаки? — питаюсь Ващука.

— Ге-ге! Коли фронт уже так близько, коли вже й літаки втікають! — відповів Корнило. І далі до мене: — А ти, приятелю, розказуй нам дещо, — дотепів, пригод, їх у тебе не бракує!

І я, як звичайно, оповідав. Цілих сімнадцять днів тримав я їх на смішках, на реготах: не даремно ж ухвалила келія давати мені з спільного одну кістку цукру більше, як усім. Бувало — тиша, смуток вікнами й очима влазить у наші душі, а Гриць Голинський у таку хвилину:

— Михайле! Говори, бо здурієм!..

Іншим же разом Олесь Ясеницький і Ярослав Дуда:

— Отак, нишечком, заспівайте дещо!..

І я, як не говорив дотепи, то співав.

Я. Дуда з пам'яті списав гимн Н. Нижанківського „Боже великий, Творче всесильний". Нишком ми його хорально співали, тужили, ждали.

Тиск і понура непевність із години на годину важче давили душу. Я поговорив із Корнилом, як із старостою келії, а потім уже всі постановили: якби когось із нас кликали, вечором чи вночі, до канцелярії тюрми то ніхто не сміє йти. А якби так ключники наполягали чи й силою хотіли когось із нас брати до канцелярії, то йдемо тоді всі. Треба бути готовим на все, бо це — війна, а поляки, як і мадяри та й москвини, у своїй перевазі, з беззбройними нікчемні і жорстокі. Всі цю постанову прийняли мовчки; вона в той вечір, у п'ятницю 15 вересня викликала в нас ще більше смутку. А ще до того, ми, як звичайно сутінком, стали півголосом співати нашу вечірню молитву. Під час цієї молитви з коридору стійковий, гримнувши прикладом кріса до дверей, крикнув:

— Мільчець!

— Ми ж тихо молимось . . .

— Я вам сєн помодлєн же вас є . . . синуф повирива!

Ми, мов подих вітру, стали кінчати молитву, як:

— Мільчець! Остатні раз зврацам уваген!..

Ми змовкли. Кожен для себе закінчив молитву.

Другого дня ранком, в суботу, прийшов до нас начальник тюрми. Про вчорашню вечірню молитву ми постановили нічого йому не говорити, бо й так це вже останні хвилини всіх цих цуциків, від Мосьціцького починаючи. Але начальник тюрми по кількох запитах — чи не дістьєя нам яка кривда — просто зачав:

— Пшепрашам пануф бардзо, же тен кретин, ктури вчорай в ноци мял служби, вжещал на пануф і нє дал сєн помодліць. То звикли кретин, вибачцє му то.

— О, пане начальнику, ми вже забули! — сказав на це Корнило Ващук.

Ледве начальник замкнув келію, як трохи не в один голос ми промовили:

— Панове! Ще всяко, беручи зобережна, можна було думати про кінець Польщі. Але коли вже сам начальник тюрми приходить і, без нашого скарження, нас перепрошує за зроблену нам пакість, і то начальник польської тюрми, а не швайцарської чи американської, ну, то це вже кінець! Кінець до кількох днів!

Субота — життя у келії ішло своєю чергою. Ранком пішли на прохід. Під німецькими вікнами довідались, що сидимо ще найбільше два, ну, три дні і — прийдуть німці. В келії, вернувшись із проходу, розгравали шаховий турнір. Я читав Ващукові „Божественну комедію" Ал. Данте. Це була манісінька книжечка, мініятюрного формату, яку вдалось мені „перешварцувати" до тюрми.

Пополудні знову прийшла тюремна нудьга; туск павуком усисався в душу. Вночі спали ми неспокійно. Метушня, рух на темних вулицях міста, шум автових моторів, возів, тупіт коней, це все насторожувало і пригноблювало.

Довгенько кидався я, не міг заснути. Врешті, заснув. І сниться мені: іду схилом обніжка, весь покритий зеленою травою, хильцюю, підносячись під гору. Я на переді відділу вояків. Дійшовши на берег обніжка, побачив зелені поля. Але зараз же став далі хильцювати і сходити в долину, попри якісь воєнні перепони, колючі дроти.

РІК ПРАЦІ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Сімнадцять різних країн зазнали страшної стихійної катастрофи в 1954 році, і Американський Червоний Хрест перший поспішив їм на допомогу і тим облегшив їм страждання. Крім того, Червоний Хрест зробив дуже багато для спустошених війною В'єтнаму та Кореї, як заявив Голова Американського Червоного Хреста Е. Р. Гарріман.

Завдяки пожертвам американського народу була змога післати 60 тонн харчів і медикаментів населенню Гаїті, що сильно постраждало під час страшного гураґану, а також до Італії, коли там трапились страшні обвали. Ліки та харчі, а також одяг та білизну було відправлено до Греції після землетрусу, що стався там у травні минулого року, харчі та намети до Індії та Пакістану під час великої поводі в цих країнах, а також іншим країнам, що також такої допомоги потребували, — Сирії, Ливану, Мехіко, Ірану, Кореї, Альжиру, Непалу, Гондурасу, Ґватемалі та Панамі.

Після розливу Дунаю минулого літа Американський Червоний Хрест на прохання американського уряду, зорганізував розподіл допомоги від американського уряду країнам, що зазнали стихійного лиха. Було розподілено 67,000 тонн харчових продуктів для людей та худоби, майже на 12,000,000 долярів. Німецька Федеральна Республіка, Австрія, Югославія і три країни за залізною заслоною, Східня Німеччина, Чехословаччина і Мадярщина прийняли цю допомогу від американського уряду.

Президент Айзенгавер у своєму листі до шведського судді Сандстрома, оцінюючи праці Ліги Червоного Хреста в переведенні програми допомоги країнам, що постраждали від стихійних нещасть, зауважив, що „в цій праці особливо треба відзначити суворе дотримання гуманітарних принципів Червоного Хреста, який подавав допомогу всім, хто такої допомоги потребував, незалежно від раси, кольору шкіри, релігії чи політичних поглядів. Уперше за багато років Червоному Хрестові пощастило подолати кордони для подання дружньої допомоги".

На Далекому Сході Американський Червоний Хрест зорганізував фонди різних потрібних речей для В'єтнамського Червоного Хреста, який допомагає некомуністичним біженцям з В'єтнаму. Сюди входили авта, перероблені на медичні диспансери (клініки), тисячі ярдів матерії та кравецькі машини до цього, щоб шити на місці одяг та білизну, мило і різні ліки. Юнацький Червоний Хрест післав шкільне приладдя та подарунки до Індо-Китаю та Кореї.

По всьому світі, де тільки стоять американські військові частини, американські вояки допомагають Червоному Хрестові, перевозячи продукти та інші вантажі. Минулого року військова повітряна та морська фльота допомагала транспортувати допомогу до країн в Караїбському морі, Европі та Азії.

І тут, вдома, Американський Червоний Хрест розвинув різноманітну і корисну діяльність. Протягом 1954 року американці дали 2,896,400 півлітрів крови через Червоний Хрест для національної оборони та для потреб шпиталів. 763,000 осіб витреновано для рятування потопаючих і 711,000 осіб для подання першої допомоги та догляду за хворими. Близько 62,000 душ дістало від Червоного Хреста — кров, харчі, догляд, лікування. З допомогою Червоного Хреста 7,100 родин змогли повернутись до нормального життя після різних катастроф.

Червоний Хрест виконує ще одну функцію — обслуговування американських військових та їх родин. Щомісяця в минулому році 109,000 членів американської армії працювало по військових установах і шпиталях в Америці і за океаном. 3,700 відділів Червоного Хреста у власній країні щомісяця розглядали 143,000 заяв про якийсь вид допомиги для військовослужбовців та їх родин і давали їм потрібну допомогу.

Американський Червоний Хрест провадить ще один вид діяльности — дуже важливу для американських вояків — провадить в Японії школи для японок, що вийшли заміж за американських військових. По цих безплатних школах японок навчають історії Америки, соціяльних та побутових звичаїв, навчають, як робити закупи по американських крамницях ,як економічно провадити господарство і як користуватись американськими механічними приладами.

„Уся ця діяльність", — сказав м-р Гарріман, — „була забезпечена для мешканців З'єдинених Держав і їх володінь, незалежно від раси, релігії чи горожанства. Все це було можливе завдяки праці 1,575,000 наших добровільців, які протягом року пожертвували мільйони годин свого часу".

Серед добровільців у Червоному Хресті працює також багато чужинців. Ми вітаємо їх ентузіязм та жертвенність і закликаємо інших, що недавно пристали до нашого берега, приєднатись до нашої великої армії американців-добровільців для обслуговування своїх ближніх через організацію Червоного Хреста.

Загальна Рада

ІНТЕРН. КОНҐРЕС НАЗВОЗНАВСТВА В САЛЯМАНЦІ, ЕСПАНІЯ

В днях 12—15 квітня 1955 року відбувся Міжнародний Конґрес Назвознавства в старому еспанському університеті Салямланки. Після двох посередніх конґресів у 1938 й 1945 в Парижі, в 1947 році в Брюсселі, та в 1952 р. в Упсалі, це був п'ятий з черги ономастичний конґрес, а третій із участю українських учених (після Парижу й Упсалі). Конґрес відбувся при співпраці Університету Саляманки й Міжнародного Центру Назвознавства з Лювену, Бельгія, зокрема ж промотора міжнародної співпраці на полі ономастики — проф. д-ра Г. И. ван де Васра.

Конґрес почався святковим відкриттям у стародавній авлі — „Паранінфо" Саляманського Університету дня 12-го квітня при участі коло 250 представників і гостей з 25 европейських і позаевропейських країн. З українських науковців взяли участь в цьому конґресі: проф. Яр. Рудницький з Манітобського університету, Канада, д-р Г. Наконечна з Мюнхенського університету, Німеччина, інж. А. Кішка з Центру Східніх Студій в Мадриді, Еспанія.

Праця Конґресу проходила в шістьох секціях, а саме: 1) загальній, 2) романського назвознавства, 3) середземноморської, 4) германської і слов'янської ономастики, 5) американської, азійської і ін. ономастики, і 6) інтернаціональної стандаризації назв.

З українських учасників конґресу виголосив дві фахові доповіді проф. Рудницький: одну в англійській мові на тему: „Ономастичні новотвори в Канаді", другу в еспанській мові про „Еспанське назовництво в українській версії Дон Хуана". Він же був предсідником однієї сесії, присвяченої проблемі транслітерації місцевих назв та її інтернаціональної стандаризації, і входив в склад Почесної Президії конґресу. Крім доповідей українські учасники виявляли себе активно в дискусіях над рефератами інших доповідачів. На окрему увагу заслуговує виступ голови Української Секції Центру Східніх Студій в Мадриді, мґр-а інж. А. Кішки, під час офіційного бенкету. Запрошений до слова, він виголосив коротку промову як речник відсутніх науковців східньо - европейських країн. Його прийнято щирими оплесками.

З нагоди конґресу відбулася вистава ономастичної літератури в бібліотеці університету. З українських наукових установ взяла участь у цій виставі УВАН з Канади, виставляючи комплекти своїх серій „Ономастика" й „Славістика". Ці видання в порівнанні з іншими слов'янськими вибилася на одне з перших місць. Між портретами померлих ономастів на виставі находилася також знимка проф. В. Сімовича.

Наукову частину конґресу переплітали виступами, концертом, оглядинами мистецьких пам'яток стародавньої Саляманки, коррідою і т. п.

Наступний конґрес вирішено відбути в Мюнхені, Німеччина.

Г. Н-а.

НАПРУЖЕННЯ МІЖ ІЗРАЇЛЕМ ТА АРАБАМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

качів, одначе інші, хоча б Йорданія та Сирія, могли б при добрій волі це зробити. Але провідна верства арабських країн займалась досі виключно „великою" політикою і втікачі з братньої Палестини це для неї не конаціонали, а лише знаряддя, політичний арґумент у боротьбі з Ізраїлем.

Ніде правди діти, про демократію західнього зразка важко серед держав Середнього Сходу говорити. Тут Ізраїль є вийнятком, його устрій наслідує західні, головно британські, інституції (навіть списаної конституцією в Ізраїлі немає, хоча з інших як в Англії причин). Життєвий стандарт ізраїльських мас незрівняно вищий за стандарт їх арабського оточення. Чи ж можливе, щоб ізраїльський приклад не насував арабським фелягам питання: чому? Досі на це питання давали вияснення лише совєтські аґенти. Ізраїль наочно показує арабським масам, що одиноким виходом з їх нужди є революція большевицького зразка.

Сьогодні Ізраїль, свідомий своєї переваги, може рискувати бундючність у стосунках з арабськими сусідами. На довшу мету така політика неможлива. Ізраїль не має монополії на економічний та соціяльний поступ. Хоча повільними темпами, він відбувається й у арабських країнах, і американська допомога ці темпи збільшить. Здогадуються, що, не зважаючи на хитання американської політики в передвиборчий період, ЗДА, поставлені перед вибором: Ізраїль або араби — станують за арабами. Тому хоча Моше Шарет, ізраїльський прем'єр і міністер закордонних справ, погрожує, що „ізраїльська терпеливість (мова про прикордонні інциденти) має свої межі", Моше Пірмен (директор ізраїльської урядової інформаційної служби) заявляє в імені уряду, що Ізраїль готовий кожного часу сісти за договірний стіл з усіми арабськими державами, щоб укласти мирні домовлення.

Є познаки, що ця готовість ізраїльського уряду щира. Захід співчутливо ставився до жидівської боротьби за свою державу. Такої ж поставки до експансії Ізраїлю коштом арабів сподіватися важко. З напливом нових жидівських переселенців у Ізраїль рахуватись не треба. Ще відбувається іміґрація жидів з північно - західньої Африки (Туніс, Альжир, Марокко), але новозроджене явище еміґрації з Ізраїлю призводить у висліді цифрову стабілізацію населення цієї країни. У підсумку відпадають причини, що змушували б Ізраїль до територіяльної експансії. Одна при цьому заввага: ключ ситуації в тому випадку в Москві. Один кивок пальця совєтських вожаків може кинути за кордон їх сателітів сотні тисяч нових жидівських переселенців, створити цим в Ізраїлі нові труднощі і роздути нову пожежу на Близькому Сході.

Не беручи до уваги згаданої можливости, які є вигляди, що араби замиряться з Ізраїлем? Хвилево ці вигляди невеликі. Сім років провадять арабські уряди пропаґанду відплати і „другої рунди" — без „утрати лиця" перед своїми масами не можуть цієї лінії за ніч змінити. Залишається дотеперішня тимчасовість з її супровідними явищами: втікачами, інфільтраторами, прикордонними інцидентами, обосторонніми скаргами в Раду Безпеки ОН і т. д. Не добачаючи можливости скорого замирення з арабськими державами, Ізраїль шукає ґарантії своїх кордонів у великодержав. ЗДА від такої ґарантії відмовляються, доки існуватиме сьогоднішнє загострене напруження між Ізраїлем та арабами. Від Англії Ізраїль старається теж добитись ґарантії, хоча б і окружною дорогою: мовляв, він радо погодиться на створення на своїй території англійської військової бази. Пропозиція справді приваблива, беручи до уваги втрату Англією баз в Суезі та близьке поглядам ЗДА: Іден за два дні перед тим, як перейняв уряд прем'єра, заявив у Палаті Громад, що Англія ґарантуватиме кожну договореність Ізраїлю та арабських держав, яка включатиме справу втікачів, взаємних кордонів та використання водоймищ річки Йордану.

Постання держави Ізраїлю на Середньому Сході можна б прирівняти до лікарської ін'єкції: перші наслідки — це біль, може гарячка й судороги; дедалі проявляються благородні впливи ін'єкції, що кінчаються виздоровленням пацієнта. На цю другу фазу ізраїльської ін'єкції на Середньому Сході ще приходиться ждати.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Сиракюз, Н. Й.

Несподіванка.

У Вербну неділю ми говіли в Сиракюзах і йшли з церкви після Служби Божої на станцію, щоб їхати до-дому. Ось виходимо на головну вулицю міста — Селяйну і підходимо до великої універсальної крамниці Едвардса. Повертаємо за рогом на вулицю Вашинґтона і раптом у вітрині крамниці побачили таке, чого ніяк не сподівались. Вітрина була застелена килимом, а на задній стінці аж два килими і посередині в чудовій вирізьбленій рамці відомий: „В'їзд гетьмана Богдана до Києва". Ми остовпіли і мовчки розглядали далі вітрину. Внизу задньої стінки стояв невеликий тапчанчик і на ньому горою навалено різних подушечок, вкладених у вигаптовані наволочки. На самій вітрині, на килимі, розкладені різьблені касетки, альбоми, миски з писанками, різний посуд, келихи, рамки та інші вироби з дерева, і все те чудово оздоблене. Ліворуч на стіні теж килим, що на ньому розвішено гуцульський одяг. А праворуч стоїть дівчина, в прекрасному українському строї, і держить в одній руці вишитий рушник, а в другій — вирізьблений наш національний герб. На стінці вишитий державний герб і в прекрасних рямках образи Спасителя і Божої Матері. Пройшло певно з чверть години, коли хтось з нашого гурту промовив: „Несподіванка!" Тут ми всі разом заговорили. Посипались питання: хто, як, чому й коли улаштував цю виставку художньої української роботи? До вітрини прийшов гурт хлопців і почав розмовляти українською мовою, розглядаючи виставку. Саме від них ми взнали, що з завідувачем крамниці про виставку договорювався студент Володимир Прибила, а саму виставку зробив клюб ім. Луки Мишуги українських студентів Сиракюзького Університету, при допомозі місцевих українських організацій. Студент Володимир Прибила вчиться в „Ле Мойн Каледжі", що його він цього року закінчує, і відомий з того, що пише всі майже скрипти для наших радіо пересилань з Сиракюз в англійській мові.

Є. С.

Йонґставн, Огайо

Шевченківське Свято.

Як кожного, так і цього року, наша громада, під проводом Відділу УККА, відсвяткувала пам'ять Великого Тараса в неділю, дня 27 березня.

Свято відкрив голова Відділу УККА п. Юрій Присташ, після чого б. театр. артистка п-і Валентина Стахурова заспівала Американський Гимн при фортепіяновім супроводі п-і Ромбль (дочки панства М. і Е. Мушинських), а чоловічий хор, під диригентурою мґр. М. Жмуркевича з Воррен, Огайо, відспівав „Заповіт". По цім д-р Р. Стахура виголосив відповідну до Свята промову, в якій начеркнув величність постаті нашого національного Пророка.

В дальшій частині програми було багато цікавих та гарних сольових і хорових виступів. Згаданий чоловічий хор виступив ще два рази: раз заспівав пісню „Сонце заходить" (соліст п. М. Штинь) а другий раз, під кінець програми, виконав прекрасно „Закувала та сива зазуля". Тенорове сольо заспівав п. Ф. Гаргай, фортепіяновий супровід заграла п-і Дж. Періс.

Зі солісток виступила першою п-і В. Стахурова, яка в супроводі п-і Ромбль артистично виконала композицію М. Аркаса „На смерть Шевченка" та М. Лисенка „Садок вишневий". П-і Долови, в супроводі свого мужа п. М. Долового (скрипка) та п-і Палмер (фортепіян) відспівала з чуттям М. Лисенка „Минули літа молодії" та веселішу пісню „Ой казала мені мати". Також дуже милий був виступ п-і К. Штиньової, яка заспівала з донькою Оксаною дует „Зоре моя вечірная", при чім друга донечка, Орися, акомпаніювала на фортепіяні. Відтак п-і Штиньова заспівала ще сольо „Як би мені мамо намисто", до якого акомпаніювала їй на піяні дочка Оксана. Тішимося всі талановитою родиною (п. М. Штинь є добрий співак-соліст та диригент) та з признанням відмічуємо їх діяльну участь в усіх наших національних святах. Це саме відноситься і до родини п. Ф. Гаргая, який сам співав в хорі (також і сольо). Його жінка п-і Л. Гаргайова виголосила Шевченкову „Калину", а 6-річна донечка Арета задеклямувала патріотичний віршик „Кого люблю". Третю деклямацію, уривок з поеми „Неофіти", виголосив син панства Р. і О. Горбачевських, гімназійний учень Тарас Горбачевський, який успішно і охотно виступає на кожнім нашім національнім святі.

Одною з найгарніших точок програми був виступ нашого знаного скрипаля мґра М. Жмуркевича, який — крім диригування хором — виступив також як соліст і заграв помистецьки гарну композицію М. Гайворонського „Думка" та ефектовну „Серенаду". Йому акомпаніювала на фортепіяні п-і Періс.

По кінцевім слові п. Ю. Присташа, в якім він висловив також сердечну подяку всім виконавцям програми та учасникам, закінчено Свято національним гимном. — Весь чистий дохід з добровільних датків призначений для Народного Фонду.

Як можна бачити, цьогорічна програма нашого Шевченківського Свята була багата, різнородна та була старанно приготована. Шкода, що публіки було так мало, хотяй Свято це було заздалегідь належно розголошене. Хочемо сподіватися, що в будучності буде нас більше на наших репрезентаційних святах.

Д-р Роман Стахура

Шикаґо, Ілл.

Гарний почин, що жде на мирний відгук.

Як скарбник громадської збірки, почуваюся до обов'язку подати звіт з дотеперішніх вислідів певної скромної акції у важливій і нам всім дорогій справі.

Дня 10 жовтня 1954, групка людей, що не злякались безперервного дощу, зібралась в залі старої школи св. Миколая для вислухання докладу д-ра Атанаса Фіґоля, представника НТШ з Европи.

Шановний гість говорив коротко й речево. Провідною думкою доповіді було ствердження, що одним із підставових факторів розвою кожної нації є її вільна наука, з її опублікованими працями. Це зокрема важне для нашої поневоленої нації, де на рідних землях окупанти нищать та викривлюють всі наші культурні надбання, так, що плекання і поширювання правди про Україну залишається завданням наших учених на еміґрації.

Це є справа, що заторкає субстанцію нашого народу, бо саме наукові надбання дають підставу нам для розгорнення політичної акції як цілости та якоїнебудь партії зокрема.

Тому справа піддержки наших науковців, що вперто працюють серед найневідрадніших обставин, мусить бути всім нам однаково важною і дорогою без огляду на політичні переконання.

Наприкінці свойого докладу шановний гість заявив, що його скромною, але конкретною ціллю є запевнення бюджету Науковому Осередкові НТШ в Сарсель та забезпечення безперебійного друку другої (гаслової) частини Енциклопедії Українознавства.

Холодний дощ падав на дворі, однак теплі серця приявних відгукнулись і задекляровано суму $1,160.00 з чого досі зложено $364.00. Пожертви склали: Провидіння, Відділ 97 $25 О. А. У. В. Л. (Помірко) $10 Петро Гула $4; Василь Івацух $20; О. і В. Козаки $15; О. і А. Кочани $20; Олександер Наконечний $120; Дмитро Прідун $25; Е. і Р. Войнаровські $25; Олександер Наконечний $100 Разом $364.00

Це є дуже гарний вислід, коли взяти до уваги, що на зборах було около 20 осіб. Однак не треба слухати аж докладу, щоби відчути й зрозуміти вагу започаткованого діла. В кого серце тепле та шляхетна душа, нехай продовжить започатковану листу.

Богдан Козак, скрабник.

З наших буднів

ЯРМАРОК, ЯКОГО ЩЕ НЕ БУЛО!

(До завтрішнього 7-го Літер. Мистецького Ярмарку).

Уявляю собі Ярмарок, якого ще не було, не буде і, може, і не треба...

Величезна заля — ніби касарня 71-го Реґіменту Артилерії на 34-ій вулиці. Переливається маса народу, перекликаються гугномовці — мистецька братія різних галузей, жанрів, напрямків і форматів реклямує завзято свій товар.

Ось, на рухомій плятформі, стоїть Докія Гуменна, з наруґґям своїх творів, і кує зозулею:

— „Багато неба!" За два доляри — „Багато неба!" До мене люди, бо завтра не буде!

Тут і дорогий наш, ненаглядний Василь Барка:

— Продаю „Рай" по здешевілій ціні! Довідаєтесь про великі чуда-дива: чому Єва згрішила — бо яблуко надкусила! До мене, люди, до мене!

Вадим Лесич видряпався на вершок фаєрманської драбини і репетує звідтам:

— Гей, сенсація-ліцитація! Пишу поезії на драбині та виконую інші акробатичні штуки в українській мові!

Євген Маланюк, як годиться ювілятові, стоїть на мармуровому постументі, зображує свій власний пам'ятник. Роман Купчинський і Льоньо Лепкий побренькують на ґітарах, пробують продати ще трохи стрілецької романтики. Стоїть довга черга перед будкою, де, за параваном, показують живого Осьмачку. Ще довшу чергу бачимо перед столом, за яким урядує голова ЛМКлюбу, Сергій Литвиненко: він приймає зголошення письменників, мистців, акторів на чергові ювілеї — до сторіччя включно.

Входить, зігнувшись вдвоє, Михайло Мороз, несе свої образи, за ним Яків Гніздовський несе свої „Гарбузи", „Помаранчі", „Кукурудзу" та іншу „ґемюзу". На чолі когорти модерністів впадає Юрій Соловій і на очах онімілої публіки — знущається з анатомії людського тіла.

— Разпни його! Разпни! — кричить публіка, маючи, звичайно, на думці образотворця, що творить образу Богові та людям.

Ось при одному „стенді" стоїть Михась Черешньовський, захвалює своє мистецтво:

— Різьблю, ліплю, відливаю а ля мінут голови і бюсти вождів. Для партійних і рейдуючих — знижка!

— „Любіть Україну!" „Любіть Україну" за 75 центів! — галасує, героїчно випнявши груди, Михайло Мінський, рекламуючи свої нові „рекорди". Інші товариші по фаху — переважно оперові дяки: Рейнарович, Стецура, Задорожний, Баранський, заманюють публіку, як Сирени — співом:

— Співаємо сольові партії, арії, дуети, куплети, тропарі, кондаки, антифони! Виступаємо на пікніках, панахидах і святочних академіях! Закладаємо квартети ревелерсів! Гей до нас, люди-парафіяни, до нас!

А співачка - одиначка, Гандзя Шерей, бач — вже й підтягає собі: „Ой, п'яна я, п'яна!.."

В одному куті залі зібрались інструменталісти . . . Неописаний шум! Ніхто не визнається, чи вони грають щось модерне, чи тільки строять інструменти. Вадим Кіпа бігає чогось по залі з ключем до строєння фортепіяна. Цісик плаче, що йому вкрали скрипку... Ну, на ярмарку всяко буває... „Отак ховай, як я ховаю!" — каже проф. Недільський і витягає з футералу свого „автомата"...

Ша!.. Починається програма! Ікер.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED—FEMALE •

АМБІТНІ, ДОРОСЛІ ЖІНКИ до вишколу продажу жіночого одягу з дому. Повний, або частинний час. Комис. плюс бонус. Досконалий дохід.
Queens & L. I. — JA 6-1852
Brooklyn — TR 5-9023

ОПЕРЕЙТОРКИ
шиття блюзок і спідничок. Стала праця, добра платня. Приємні умовини праці.
Голоситись:
39 W. 21 st., New York City (2nd floor)
Tel.: WA 9-9164

ГОСПОДИНЯ
Дівчина в серед. віці до загальної домаш. праці. Звичайне варення. Спання на місці, 2 дітей. Мусить говорити по-англійськи. Досконала платня. Приємна домаш. атмосфера. Рекомендації.
Franklin 4-5168 or Franklin 4-5174

ДОСВІДЧЕНІ ДО ШИТТЯ
"Beach Wear Shorts, Slacks, Peddle Pushers". Праця від штуки.
A. & S. TRANI SPORTSWEAR, Inc.
425 13th St., Union City, N. J.
UN 7-5141

МЕДСЕСТРА R.N.
наглядач — на нічну зміну.
Також L.P.'s
Всі зміни.
Телеф.: Mrs. Teller
SC 4-8280

ВЕЛИКА НОВИНА
НАДЗВИЧАЙНИЙ ВИПРОДАЖ
Цей купон вартий $3.02
Колись продавався за $5.00
Тепер знижений до $1.98
НОВИЙ ЧУДОВИЙ
СВЯТИЙ ХРЕСТ

Ви можете бачити нашого Господа перед своїми очима.
Чудовий образ в кришталевім самоцвіті, в середині якого є Святий Хрест з тих самоцвітів, неначе чудо перед вашими очима. Ви можете читати цілий „отче наш" побільшений багато разів через чудове побільшаюче скло... і бачите дитя при молитві, що клячить. Хрест є 1½ інча довгий, викінчений 24-каратовим золотом і 8 жевріючими рубінаbі, емеральдами і шафірами. Комплет з позолочуваним ланцюшком і безпечним замком. Для даруику в сатиновім пуделку.
НЕ ПОСИЛАЙТЕ ГРОШЕЙ — ПІШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН. ПЛАТИТЕ ПРИ ОДЕРЖАННІ. ЗАДОВОЛЕННЯ ҐАРАНТОВАНЕ. ЗАПАС ОБМЕЖЕНИЙ — СПІШІТЬ.
Пішліть мені (зазначіть скільки) 1 хрест за $1.98 — 3 хрести за $5.00. При замовленні 3-ох, ви заощаджуєте $1.00
Ім'я ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ______
VALWORTH CO.
Dept. 285,
Flatbush Sta., P. O. Box 92,
Brooklyn 26. N. Y.

НОВЕ ПРО ФОТОАЛЬБОМ „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ"

Вже кожна десята свідома українська родина має в своїй хаті фотоальбом „Любіть Україну". Не пропустіть і Ви нагоди, щоб придбати собі це єдине — і перше за 150 років українського відродження — того роду видання:

ПАНОРАМА ВСІЄЇ УКРАЇНИ В 1128 ФОТОГРАФІЯХ — НАЙКРАЩА ПАМ'ЯТКА З УКРАЇНИ ДЛЯ ВАС І ВАШИХ ДІТЕЙ!

ЦІНА $12.50.

ЯКЩО НЕ МОЖЕТЕ ЗАПЛАТИТИ ПОВНОЇ ЦІНИ ЗАРАЗ — МОЖЕТЕ СПЛАЧУВАТИ РАТАМИ.

Адреса В-ва:
M. Boretsky
431 BLEECKER ST.,
BROOKLYN 37, N. Y.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

ФУТРА

на замовлення різного рода.
ВИБІР І ДОСТАВА НА ПЕРЕХОВУВАННЯ.
FUR STORAGE

J. Wujkiw, Inc.
Manufacturing FURRIER
111 E. 7th ST., N. Y. 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

ВСЯЧИНА

ПРИХИЛЬНИК САТЕЛІТІВ

Індійський уряд подав до відома, що прем'єр Неру після своїх відвидин у Москві, які мають відбутися в червні цього року, хоче відвідати теж і деякі східньо-европейські країни, такі як: Чехословаччина, Польща і Юґославія. Можливо, що побуватиме і в совєтській зоні Австрії.

ДРУКУВАННЯ ЯЛТИНСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ

Надрукування опублікованих недавно у формі коректорських відбиток ялтинських документів займе ще кілька місяців часу. Затримка спричинена редаґуванням і друком цих документів. Після надрукування цілу збірку документів можна буде купити в кожній книгарні.

КРАЇНА З НАЙБІЛЬШИМ НАСЕЛЕННЯМ

Після інкорпорації Тибету Китай збільшив свою територію до 4,200.00 квадратових миль і має сьогодні 500 мільйонів населення, більше як Індія, Совєтський Союз чи ціла південна Америка. З цього велетенського простору є тільки 10% управної землі.

ПЛАТЯТЬ ПОДАТКИ ОБРАЗАМИ

Мехіканське податкове бюро є найбільшою мистецькою ґалерією в світі. Воно дозволяє мистцям платити податки не готівкою, але образами, графікою і різьбами.

ГОЛОД В ЧЕРВОНОМУ КИТАЮ

За повідомленням з Гонґ Конґу в багатьох провінціях Китаю панує голод. Люди їдять траву. Спричинений цей голод господаркою комуністів, які, не зважаючи на нужду населення, намагаються експортувати риж. В багатьох областях Китаю уведено харчові картки.

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminouh
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Кудлак

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во Чорноморська Січ, відд. 14, подає до відома, що збори відбудуться в середу, 27. квітня, о год. 8-ій веч., в Січовім Домі при 508 — 18 Ave. Проситься членів прибути на означений час. — Управа.

Посмертна Згадка

СИЛЬВЕСТЕР ПАВЧАК, член 287 відділу У. Н. Союзу в Джерзі Ситі, упокоївся в Бозі в середу, 20. квітня на 84 році життя. Покійний походив з Реґетова, пов. Горлиці, Зах. Україна. Вступив у члени У. Н. Союзу в 1899 році. Полишив у смутку дочку Марію, синів Івана, Петра, Павла і Михайла та шість внуків. Похорон відбудеться в суботу, 23 квітня, о год. 9. рано, з похоронного заведення І. Ковальчика та української католицької церкви св. Петра й Павла в Джерзі Ситі, — В. П. П.!

ПЕТРО КОВАЛЬ, довголітній член Бр. св. ап. Петра й Павла, відд. 102 УНС. в Клівленд, О., помер 1 квітня 1955 р. по довгій недузі в 80 році життя. Покійний походив зі села Висова, Горлиці, Галичина. До Союзу вступив 1915 року. Полишив у смутку дочки Варвару і Павліну і сина Теодора, внуків і правнуків. Похорон відбувся 5 квітня з української гр.-катол. церкви св. Петра й Павла, W. 7th. Тлінні останки поховано на українськім цвинтарі св. ап. Петра й Павла, Парма, Огайо. — В. П. П.!

• BUSINESS OPPORTUNITY •

ГРОСЕРНЯ
Еспанісько-американська. Добре положення. Тижн. оборот $700. $65 місяч. рент за вел. крамницю і підвал. Винайм на 5 років. Власник продає по д. умір. цінi. Зайдіть до влас. 13 Rivington St. N.Y.C. або телеф. GR. 5-7979

DAIRY FARM FOR SALE
Farmer ill.
Livestock & farm machinery. Modern farm and very good location, 9 miles of Saratoga Springs.
Call Saratoga Springs. 1966-M-2

• НАПРАВИ •

GUARANTEED T. V. SERVICE
Догідні сплати. Скора чемна обслуга. Фахова направа всіх родів телевізійних апаратів, фонографів і радіо. Ґарантоване виконання.
Телеф. SO 8-2059

ЕКСПЕРТ
фахівець
НАПРАВИ
всіх родів
АВТ.
KIERAN & WICKERT MOTORS
340 Bay St., Staten Island, N. Y.
SA 7-7619

СПОКІЙНИЙ СОН

БЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ЛІКІВ.
Ось Вам новий чудовий середник проти безсонности.
Правдива розрада для тих, що його вживають.

Це нові таблетки, що їх Ви можете дістати без рецепти. Вони діють чудово на успокоєння нервів та забезпечують людині спокійний і здоровий сон. Цей новий чудовий лік називається „МЕТРАНОЛЬ". Він містить в собі випробувану чудову Метаперілєну, цей чудоввий елемент, що приносить людині повний спокою і правдивого відпочинку сон. Хай скажуть про це чоловіки й жінки, що передтим в муках переводили свої безсонні ночі, а заживши це лікарство самі переконалися, як чудово воно діє на людський організм під час ночі. Місячна доза цього пречудного лікарства коштує 3 доляри. „МЕТРАНОЛЬ" продається з ґарантією звернення заплаченої за нього суми. Читачі цієї газети можуть на спеціяльне замовлення дістати „МЕТРАНОЛЬ" по зниженій ціні. Вишліть тільки цей вирізок на адресу: SUMLAR CO., Dept. 290, 3120 Tilden Ave., Brooklyn 26, N. Y. Тоді Ви дістанете дві 3-долярові пачки тільки за 5 долярів, тобто з одно-доляровою знижкою від нормальної ціни. Оплачуєте поштареві при доставі.

Ім'я ....
Адреса ....
....

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні невральгічні болі, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то поцікавтеся і послухайте дещо про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних невралгічних недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали інколи від першого невеликого дозування.

Не терпіть дармо другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє прізвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Ви одержите відворотною поштою звичайно $6.00 порцію, тільки за $5.00 плюс 63¢ оплата COD. Заплатите листоноші при одержанні посилки. Зробіть це тепер поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ....

• REAL ESTATE •

$95 ЗАВДАТКУ $10 МІСЯЧНО
НОВІСНЬКІ БОНҐАЛА ВІД $2,990
Ви можете набути власний дім на літо або цілий рік в прекрасних
LAKE HOPATCONG HEIGHTS
Легко сплачувати і наш єдиний бюджетовий плян доможе Вам бути повними власниками прекрасного дому на вакації впродовж цілого року. Це одна з найбільш розвиваючих округ в метрополії. Lake Hopatcong Heights — місце на вакації і цілий рік для цілої рідні з всіми відпочинковими можливостями для дітей, де можете відпочивати спокійно в милому сусідстві. Обмежене число катеджів; користайте зараз з цієї чудової пропозиції.
БЛИЗЬКО — ЦЕРКВИ, АВТОБУСИ, КРАМНИЦІ.
Їдьте до Lake Hopatcong і переконайтеся самі в цій небувалій нагоді. Огляньте модель на посілості.
Дороговказ до посілости: Їдьте до Lake Hopatcong, затримайтеся на західній стороні озера, зверніть на ліво при State Park біля водограю. 1 хвилина до оселі. Затямте назву: Lake Hopatcong Heights.
За дальшими інформаціями пишіть до
LAKE HOPATCONG HEIGHTS, Inc.
17 Academy St., Newark, N. J.
Панове: Без зобов'язань прошу вислати мені детальні інформації про Lake Hopatcong Heights.
Ім'я ....
Вул. ....
Місто .... Dep. F.P.

BAYSIDE
Дім, 4 спальні, їдальня, вел. кухня, в якій могла б бути і їдальня. Олив. огрів. Мосяжні рури. Особливості. Близько всіх удогіднень. Чудове купно за $9,999.
MILARD KING ROPER
251-04 Hillside Ave., Bellrose, L.I.
Phone Fieldstone 3-5888

• FARMS FOR SALE •

БАЖАЄТЕ МАТИ ФАРМУ?
Пишіть по-українськи за безплатними описами (в укр. мові) і знимками фарм.
VIC'S FARM AGENCY,
113 W. Division Street,
Neillsville, Wisconsin.

75 акр. з переплив. потоком 8-кімнат, модер. кухня і лазничка, авт. олив. огрів. 7 ft. пивниця, бічні будинки. Кур. фарма; вел. заліснена площа, деревоматеріял, 40 хвил. від Schenectady. Ціна $11,000.

90 АКР. ФАРМА
Управ. земля, 6 кімн. відокр. дім, мод. кухня, лазничка. Олив. огрівання "air conditioned", бет. пивниця 85 ft. криниця, 2-пов. ґараж, робітня, стайня, 8-річні будинки. Власник виїжджає до Каліфорнії, продає за $11,000 Досконала нагода.
.. Peter M. Juracka, Realtor ..
William R. Heidtman, Associate
1205 Union St. — Tel. 4-3504
Schenectady, N. Y.

БЛИЗЬКО ENDICOTT
7-кімн. дім, 4 спальні, авт огрівання і гар. вода, стайня 22 переділки, 2 добрі сайло, 10 коров, 4 ялівки, дуже добр. машинерія. Знаряддя, 2 deck курник, 143 акри.
OWEGO
10-кімн. колон. дім. Пар. огрів., вигоди міста, ґараж на 2 авта, доск. стайня. 20 акр. при ріці.
NEWARK VALLEY—ROUTE 38
7-кімн. дім, всі удогіднення. Ґараж на 2 авта, стайня 30x60, 30 переділок, сайло. No 2 стайня 22x40, 2 курники. 78 акрів.
O'CONNOR REAL ESTATE
Johnson City, N. Y.
7-5111 4-7636

239 акр. випосаженої фарми. 12-кімн. дім, величезна молочна комора, 45 штук худоби, повне влаштування з тракторами. Близько Harpursville on Black Topped Road. Писати:
WERTS REAL ESTATE
Box 110, Johnson City, N. Y.
or call Johnson City 7-2327

Близько University of Connecticut і Wilbur Cross Parkway, 100 акр. землі місце на 6,000 носних курей, 15 кімн. дім, велика стайня, 700 овоч. дерев, реєстрований став на рибу, все при U. S. Highway. Пишіть: John Slowick, West Willington, Conn., or phone Storrs, GA 9-9844.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 15-ти мільйонового майна організації!

• MISCELLANEOUS •

ПОВІДОМЛЕННЯ
про
ВЕЛИКЕ ВІДКРИТТЯ НОВОЇ І ОДИНОКОЇ В ПАТЕРСОНІ DODGE АҐЕНЦІЇ

Комплетна обслуга особових і вантажних авт.
ЧАСТИНИ — МАЛЮВАННЯ
НАПРАВИ КАРОСЕРІЇ І БОЛОТНИКІВ
ED. KEVIL MOTORS
24th & Market St. Paterson, N. J.

ПЕРЕДСЕЗОНОВИЙ ВИПРОДАЖ

30% ЗНИЖКИ — ДАРОМ КОШТОРИСИ
Алюмінійові вікна .... від $14.95
Алюмінійові двері .... від $24.95
Алюмінійові дашки над вікна і двері $15.95
CORONA STORM WINDOWS CO.
37-90 103rd St., Corona, L. I. — HA. 9-1448

ГОНЧІ ПСИ, боксери, спаньйолі, „мексиканці", дальматинці, ірляндські тер'єри, фокстер'єри, шотляндські тер'єри, гостроволосі, валіські тер'єри, пудлі (всі роди), ямники, бульдоґи, вівчарики. Також сіямські коти. Плекання для розплоду. Вільний вибір і достава.
LISBETH KENNELS
37 So. Grove St., Freeport, L. I.
Tel. FR 8-4085

48 ПАР NCBA реєстрованих ШЕНШИЛЬ,
$250 пара; 5 пар $1,000. Пишіть, телефонуйте, зайдіть Royalty Chinchilla Ranch, U. S. 202 and 206, Bedminster, N. J.; PEapack 8-0431W.

R. DRZALA
77 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Накривала на меблі, драперії, оббивання меблів, тапіцерування та направи.
GR. 7-1800

НАЙКРАЩА ОБСЛУГА
T-BONE STEAK за $2.95
Відкрито щоденно на перекуски, обіди, A La Carte
Перекуски 75¢ й більше
Спеціяльні обіди в неділю від 1-9 P.M. від $1.25
Найкращі італійсько-американські страви в
NICKIE GERARD'S
RESTAURANT & BAR
31-01 — 34th Ave., Astoria
RA 8-9447
Домашній стейк
Італійська кухня
Шеф Jorge — Господар Nickie

ЧУДОВІ ПРИЙНЯТТЯ!

Ввічливий персонал Beekman Tower влаштовує з успіхом всякі прийняття. Найкращі потрави, особлива обслуга.. прекрасні умови на весілля, бенкети, забави, прийняття й інше згідно з Вашим бажанням. Все по дуже умірковани цінах.
BEEKMAN TOWER hotel
on exclusive Beekman Hill
East 49th St. at 1st Ave., New York
Banquet Dept. EL 5-7300

Нові алюмінійові та з ґальванізованої сталі огорожі
CHAIN LINK FENCES

Чудові на вигляд. Фахове виконання або якщо бажаєте самі закладати, ми висилаємо потрібний матеріял. На бажання повні кошториси.
HUDSON STEEL CO.
766 Main St. New Rochelle, N. Y.
New Rochelle 6-5078

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф..: PLaza 7-1282
130 West 57 St. New York City

GENERAL CONTRACTING
Склепові вистави і влаштовування. Всі роди направок також внутрішні. Досвідчені фахівці. Також теслярство. Телефонуйте за естімейтом, по низьких цінах.
WY 3- 2842 or YE 2-0487

THE HEMLOCKS ЛІКАРНЯ
Все нове й модерне. Положена при Passaic Ave., Florham Park, N. J. Директор заряду на місці. Обслуга всіх недуг. Вибір меню. На бажання священик. Персональні умови щодо прийняття CHatham 4-7759

ВЖЕ ПОЯВИЛИСЯ В ПРОДАЖІ ◄
ПІСНІ У.С.С-ів
в обробітці О. ЗАЛЕСЬКОГО
В'язка перша на чолов. хор, ціна 50 цент.
В'язка друга на мішаний хор, ціна 90 цент.
В'язка третя на чолов. хор, ціна 50 цент.
Можна дістати в книгарні „Свободи" 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J., та інших українських книгарнях ЗДПА і Канади.

• РОЗШУКИ •

Бурлака Петро Михайлович, з села Козіївки, Краснокутського району, Харківщина, конечно просить обізватися Момот Мотрю Михайловну, з села Козіївки, що в даний час перебуває в U.S.A. Прошу зголоситись на мою адресу: Mr. P. Burlaka, 40 1st St. E., Cornwall, Ont., Canada.

Вже появилося нове видання на
МІШАНІ ХОРИ
СЕЛО
слова Т. Шевченка
муз. О. Залеського
ЦІНА 50¢
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

Phone MA 7-1761
PETER S. MURIANKA
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL DIRECTOR
413 Fairmount Avenue
Philadelphia 23, Pa.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

JAMES STEWART — JUNE ALLYSON
Strategic Air Command

МОГУТНЯ ДРАМА
на найбільшім світовім кіно-екрані тепер в
PARAMOUNT
B'way at 43rd St. Doors Open 8:30 A.M.

ПАКУНКИ-ДАРУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
З ОПЛАЧЕННЯМ ТУТ МИТОМ.
Харчі, новий й уживаний одяг та ліки.
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Скора обслуга. SChuyler 4-9100. Ґарантія достави.

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Ist 8 вул., між 2-3 Евеню)
має на складі великий вибір зимових КАПЕЛЮХІВ від $3.99 та більше. Маємо також великий вибір фільцових велюрових капелюхів найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу. Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON" від $1.99 вгору. Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: доцьники, парасолі, імпортовані светери, краватки, шкарпетки, паски, шалики й інші речі. — Повідомляємо, що маємо також відділ ХЛОПЯЧОГО ОДЯГУ, як хлопячі сорочки, спідне білля, скарпитки й інше.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи. — Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, станція WHOM.
Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (East 8th St. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 3450. Чи кінець пригоди?

— Оце так так! — протяжливо мовив Пайк. — Поглянь на його величину! Цікаво, хто він?

— Нам вдалося позбутися цього дивака, — продовжував Пайк. — Гаразд, — сказав Лешер. — Але я хотів би наперед упевнитися, чи він мертвий!

Із зловіщим усміхом Лешер поволі наставив пістолю і націлився нею на нерухому постать мавполюдини.